

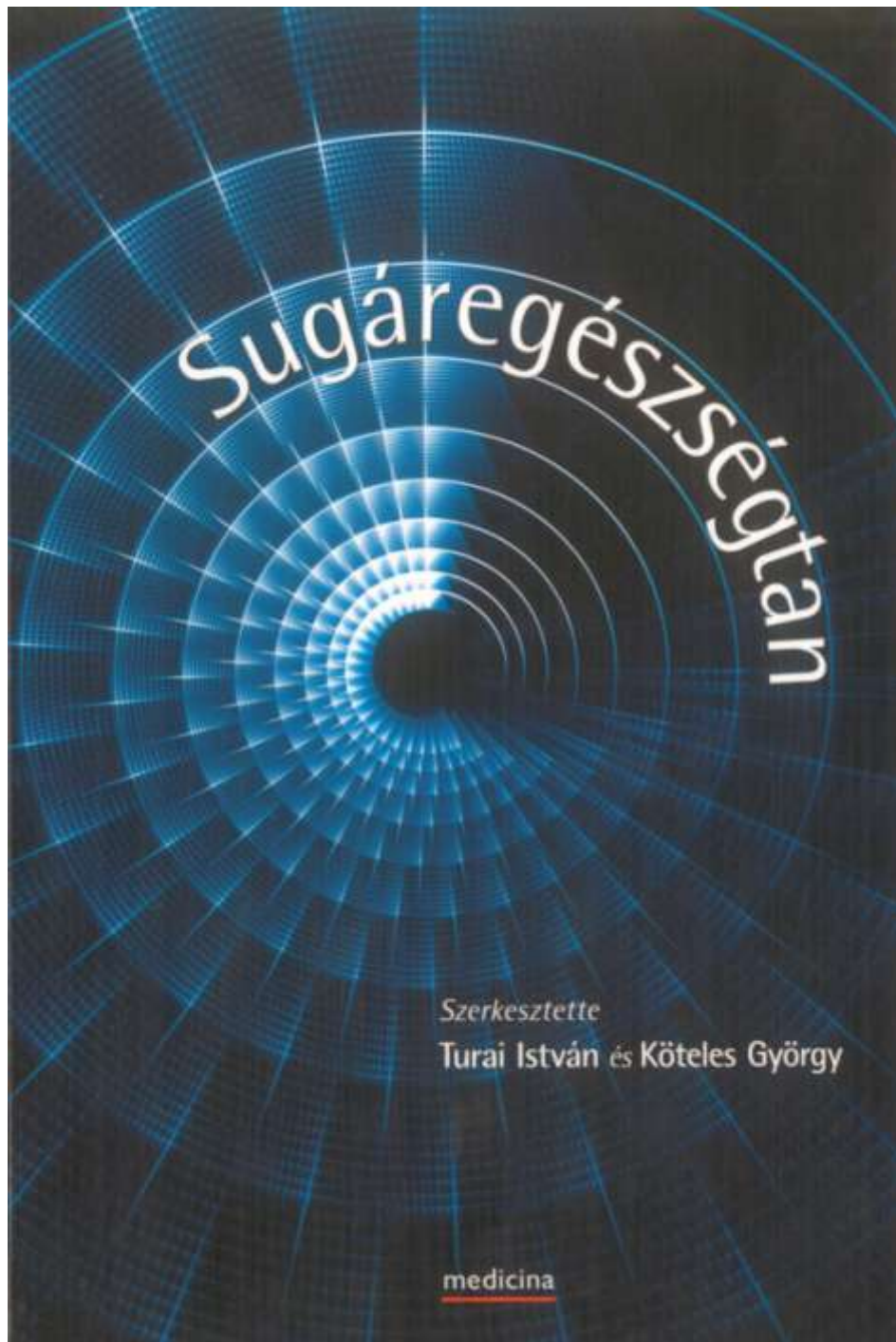
KÖNYV ISMERTETÉS

Sugáregészségtan 2. átdolgozott és bővített kiadás.

SZERKESZTETTE, VALAMINT AZ ORSZÁGOS „FRÉDÉRIC JOLIJOT-CURIE” SUGÁRBIOLÓGIAI ÉS
SUGÁREGÉSZSÉGÜGYI KUTATÓ INTÉZET 15 VEZETŐ MUNKATÁRSÁVAL KÖZÖSEN ÍRTA:

DR. MED. HABIL. TURAI ISTVÁN PHD, MPH M ÉS PROF., DR. MED. HABIL KÖTELES GYÖRGY AZ MTA
DOKTORA, AZ INTÉZET VOLT IGAZGATÓI.

Kiadta a Medicina Könyvkiadó Zrt. 2014. 290 oldal, számos ábrával. Ára: 4600 Ft

A könyv első kiadása, Prof. *Köteles György* szerkesztésében 2002-ben jelent meg és gyorsan elfogyott, a szakmai társadalom érdeklődése és tankönyvként való felhasználása következtében. E kiadás megjelenése óta nagyszámú új biológiai tudás született, amelyek ismertetése napjainkban feltétlenül szükséges.

Nem is beszélve arról, hogy a sugárbiológia tárgykörében csak egy szakkönyv látott napvilágot: 1963-ban *Várterész Vilmos* szerkesztésében. Bármely kiváló könyv volt ez a maga idejében, azóta mind a sugárbiológia, mind a sugáregészségtan jelentősen kiszélesedett.

Létezik hazai, tudományos-népszerűsítő sugáregészségtani kézikönyv is (Dr. Turai István: „Sugáregészségügyi ismeretek”, 1993) amely a mai napig oktatási segédletként használatos az orvosegyetemi közegészségtani/népegészségtani oktatásban és a sugáregészségügyi tanfolyamokon.

Az első kiadás egyes fejezetei a második kiadásban kiegészítésre, frissítésre kerültek, sőt új fejezetek is beépültek, mint az állatorvosi izotópalkalmazás, továbbá az optikai sugárzások expozíciójának a hatásai.

Jelen új szakkönyv bemutatja továbbá a sugáregészségügyi szabályozás és gyakorlat új nemzetközi sugárvédelmi ajánlásait és hazai előírásokat is. A Sugáregészségügyi Intézet által alkalmazott nemzeti személyi dozimetriai rendszer, valamint a munkahelyi radiohigiénés szolgálatok és a környezeti radiohigiénés laboratóriumok új szabályozásai is befoglaltattak az új fejezetekbe. Tárgyalja továbbá még orvosi és közegészségügyi nézőpontból a sugárzások okozta balesetek európai harmonizációjának a lehetőségeit.

A jelen kiadás legfontosabb fejezetei:

- A lakosság természetes és mesterséges forrásokból származó sugárterhelése
- Az ionizáló sugárzás biológiai hatásai
- A sugárzás okozta rosszindulatú daganatképződés: epidemiológiai adatok molekuláris és sejtbiológiai mechanizmusok
- Kis dózisos biológiai hatásai
- A determinisztikus biológiai hatások
- Helyi sugársérülések
- Sugárorvostan - személyi sérülésekkel járó sugárbaesetek, felkészülés az ellátásukra
- Környezeti sugáregészségtan
- Munkahelyi sugáregészségügy
- A sugárvédelem rendszere

- Sugárfizikai alapismeretek és a sugárvédelemben használt dozimetriai mennyiségek
- A foglalkozási sugárterhelés mérése és értékelése
- A betegek sugárvédelme a radiológiai diagnosztika során
- Orvosi izotópalkalmazás
- Állatorvosi sugár- és izotópalkalmazás
- Elektromágneses terek és sugárzások
- Optikai sugárzások

Az egyes fejezetek végén irodalomjegyzék található, továbbá ajánlott idegen nyelvű irodalom.

A könyvből alapvető ismeretek szerezhetőek az ionizáló sugárzások biológiai hatásairól, előnyös és hátrányos tulajdonságairól és az utóbbiakkal szembeni védekezés lehetőségeiről. Az elmúlt években jelentősen fejlődött a nemionizáló sugárzásokkal foglalkozó terület is. Széleskörű alkalmazása miatt indokolt az ezzel foglalkozó fejezeteknek a beépítése.

Mind a gyakorló orvosok, mind az egészségügyben, közegészségügyben dolgozó egyéb szakemberek haszonnal forgathatják e kötet lapjait. Rendszeretesen felépített ismeretet nyújt azoknak az orvosoknak, fizikusoknak, biológusoknak, higiénikusoknak, akik a sugáregészségügy napi feladatainak megoldásán, vagy az ionizáló sugárzások pozitív hatásai biztonságos megteremtésén fáradoznak.

Ajánlható ez a kötet az iparban, az egészségügyben, a kísérleti laboratóriumokban, a munka-, környezet- és élelmizéshigiéne területén dolgozó szakembereknek, a graduális és posztgraduális oktatási tanterveket kimunkálók számára is.

De a kötetből tájékozódhatnak mindazok, akik a sugárforrások alkalmazását kezdeményezik, irányítják vagy ellenőrzik. Tájékoztatót kaphat a téma iránt érdeklődő egyetemista, a sugárzásokkal foglalkozó oktató, elméleti és gyakorlati szakember.

A különböző szintű sugárvédelmi és sugárorvostani tanfolyamokat elvégezni köteles személyek körét -- pl. orvosok, közegészségügyi szakemberek, kórházi fizikusok -- rendeletek szabályozzák, de a képzés és továbbképzés számára megfelelő összefoglaló írásos anyag csak szórványosan állt rendelkezésre. E kötet segítséget nyújt az érintetteknek.

Az érdeklődő közvetlen szakembereken kívül célszerű a társadalom különböző rétegeinek, a nagyközönségnek a tájékoztatása is. Gyakran előfordul, hogy a lakosság tájékozatlansága vagy félre informáltsága, a veszélyek túlbecsülése miatt a társadalom egy része elutasít minden sugaras és nukleáris technológiát. Az élet számos területén azonban ezek a módszerek jelenleg elengedhetetlenek, s más technológiákkal nem válthatók ki. Előfordul, hogy természettudományos vagy műszaki szakemberek is irracionálisan kezelik e témát.

E kiválóan megírt és szerkesztett, könnyen érthető nyelvezetű kötet mindezeknek a felsorolt szakembereknek, illetőleg érdeklődő laikusoknak segítséget és eligazítást nyújt; valamennyiüknek érdemes tanulmányozni.

BOOK REVIEW:

István Turai and György Köteles eds.: „RADIATION HEALTH SCIENCE”,

PUBL. MEDICINA, BUDAPEST, PP. 390, 2014.

The revised, updated and extended edition of the Hungarian textbook titled „RADIATION HEALTH SCIENCE” – edited by *Assoc.Prof. Dr. István Turai, PhD, Dr.med.habil. and Prof. Dr. György Köteles, DSc, Dr. med. habil.* is the 3rd comprehensive manual published by „Medicina Ltd” in the subject in Hungary. All three books were written by senior scientists of the „Frédéric Joliot-Curie” National Research Institute for Radiobiology and Radiohygiene (NRIRR).

The 1st handbook in the topic „FUNDAMENTALS OF RADIOHYGIENE” (pp.100, 1993) was written by *Dr I. Turai* in scientific popular style and condensed form covering all main issues of scientific and practical aspects of Radiation Health. The book can be downloaded from the homepage of NRIRR (<http://www.osski.hu/kiadvanyok/sugegism/sugegism.pdf>).

Almost a decade later a substantial scientific textbook titled „RADIATION HEALTH SCIENCE” was published by *Medicina* (pp.367, 2002). Edited by *Prof. G. Köteles* and written by senior scientists of NRIRR.. This textbook – together with the handbook from 1993 - is still in use in the Institutes of Public Health at Medical Faculties of Universities as a basic background reference material for teaching Radiohygiene.

The 2nd edition of „RADIATION HEALTH SCIENCE” was written by 15 senior scientists. New international recommendations and national regulations in radiation protection of members of the public and workers with potential occupational radiation exposure have been presented in number of new and revised chapters.

Data of National Personal Dosimetry System operated by NRIRR since 1966 as well as on nationwide coordination by NRIRR of occupational radiohygiene services and environmental radiohygiene laboratories, furthermore, new regulations related to optical radiation exposure have been inserted in new chapters. Efforts was made for European harmonisation in medical and public health aspects of nuclear accident and radiation emergency preparedness and response are also included in the new textbook that can be recommended for the above mentioned professionals and also members of the public having interest in the subject.

Prof. Dési Illés